

We drongen aan op het experiment als beeld voor een veranderende **S**amenleving. Als men kan experimenteren in het theater, dan kan men het ook in het leven.

Lange t**I**jd rouwde ik om de dood van het theater, voorspellend dat theater het 'strijkkwartet van de 21ste eeuw' zou worden. Welnu, de 21ste eeuw is hier – en dat geldt ook voor theater. Ik zat verkeerd. (...)

Waar traditioneel theater de actie centraal stelde, gaat dit nieuwe theater over activiteit. In traditioneel theater kijkt een publiek – in het nieuwe theater participeert het, of bestaat het niet. Het theatrale evenement is een complex sociaal weefsel, een netwerk van verwachting en verplichting. De wortel van dit theater is de uitwisseling van stimuli – zintuiglijk of rationeel, of beide.

Dit is niet zomaar opera. Het is een kunstwerk van de toekomst. Het draait niet al**L**een om muziek – ik wil dat alle kunstvormen (muziek, poëzie, drama en vormgeving) zich samenvoegen tot één enkele, allesomvattende nieuwe kunstvorm.

Het moment is belangrijker dan wat er zit aan te komen. Je bent wat je bent op het ogenblik van tijd en ruimte. Wat doe je vervolgens? In plaats van **N**iets te plannen ga je op goed geluk verder. Je past de 'toevalsingreep' toe en die stuurt je naar een andere plek. Jij moet onderzoeken hoe je daar moet geraken. (...) De enige manier om het te doen is het te doen.

Toen elektriciteit in het the**A**ter kon gebruikt worden, bleek licht enkel verlichting. Tegen het eerste decennium van de twintigste eeuw werd het atmosfeer. Vandaag wordt het gebruikt als setting, morgen zou het deel kunnen uitmaken van drama zelf.

Alle**S** **W**at gezegd wordt zou moeten gezegd worden op een ongekunstelde wijze – niet experimenteel, niet expressionistisch, niet verstoord. Het zou bepaald moeten worden door doel en wil: eenvoudig, recht door zee, revolutionair.

In het werkproces is het niet **A**lleen mogelijk om de rustperiodes passend te verdelen, het is noodzakelijk om zulke momenten tijdens het **w**erk te gaan zoeken. Dat zal het allerbeste gebruik van de hele werktijd opleveren (...). Dit is volledig van toepassing op de acteur van een toekomstig theater.

Het toekomstige, proletarische theater **Z**al een platform worden voor de creatieve vormen van de realiteit: het zal levensstijlen ontwikkelen en menselijke modellen; het **z**al getransformeerd worden in één groot laboratorium voor het nieuwe publieke leven, en zal als materiaal allerhande sociale functies als basismateriaal gebruiken. Het theater als productie, het theater als fabriek voor de ambachtsman.

Een traditie in leven houden, zelfs als die waardevol is, wi**L** **Z**eggen: het idee erachter krachteloos maken. Dat moet zich immers noodzakelijk in een voortdurend evoluerende staat bevinden – het is gekkenwerk om nieuwe gevoelens te proberen uitdrukken in een gemummificeerde vorm.

Link de namen hieronder aan de citaten op deze pagina. Verzamel de binnen de citaten gemarkeerde letters onder de auteurs. Samen vormen ze het tweede deel van de uitspraak die we zoeken.

1. **MEYERHOLD** (1874 – 1940)

2. **R. WAGNER** (1813 – 1883)

3. **E. PISCATOR** (1893 – 1966)

4. **A. APPIA** (1862 – 1928)

5. **B. ARVATOV** (1896 – 1940)

6. **A. JARRY** (1873 – 1907)

7. **R. SCHECHNER** (1934)

8. **M. CUNNINGHAM** (1919)

9. **J. BECK** (1925 – 1985)